

Vreemd

Vreemd volk dus. Maar niet xenofob. Xenofobie, de vrees voor, de afkeer jegens alles wat vreemd is, past hen niet. Ze planten met liefde exoten aan. (Die ze daarna soms weer met even veel haat bestrijden, maar dat heeft niets met xenofobie te maken, alleen maar met slecht oordeelsvermogen en onvoorbereid overgaan tot de introductie van nieuwe soorten. Dit is overigens een zeer menselijke eigenschap die zich al manifesteert sinds de mens zijn eigen geliefd plekje geboortegrond verlaat om elders te kijken. Sinds mensenheugenis hebben reizigers van elders bomen mee naar huis genomen om ze daar aan te planten en hebben ze van huis bomen meegenomen naar nieuwe oorden om aan huis herinnerd te worden. Maar dit terzijde.)

Maar bosbouwers die het Dorschkamp-symposium verlieten met een lichte vorm van xenofobie moeten liefdevol en vergevingsgezind benaderd worden. Waarschijnlijk is er nog hoop voor hen met de deskundige hulp van de medewerkers van de plaatselijke ambulante geestelijke gezondheidszorg. Hun afkeer van twee vreemdelingen kan gezien worden als een symptoom en hoeft geen blijvende schade aan te richten.

Ik doel natuurlijk op de twee enige outsiders onder de sprekers aan dit symposium: drs. G. P. J. Draaijers van de vakgroep Fysische Geografie van de Rijksuniversiteit Utrecht en prof. dr. J. M. Verstraten van de subfaculteit Fysische Geografie en Bodemkunde van de Universiteit van Amsterdam. Deze twee heren hebben voor een eenheid in de Nederlandse bosbouw gezorgd waar de PR-afdeling van Staatsbosbeheer een puntje aan kan zuigen.

De heer Draaijers hield zijn gehoor voor dat de relatie tussen opstandsstructuur en atmosferische depositie zeer complex is. Opstandsstructuur werd in zijn verhaal gekenmerkt door begrippen als kroonbedekking, de

Surface Area Index wat net zoiets leek te zijn als een Leaf Area Index maar dan met andere plantedelen dan alleen de bladeren erbij betrokken, en vooral de bosrand. Zijn praktisch advies: pas de opstandsstructuur ten behoeve van het verminderen van de depositie van smeerlapperij van elders als tijdelijke maatregel toe. Of in de termen van de praktijk: zorg voor een gesloten bosrand die geleidelijk overgaat van laag naar hoog. Zijn feitelijke conclusie: we weten hier eigenlijk nog niets van en bevelen daarom verdieping van de kennis aan van de verbanden tussen structuur enerzijds en input van luchtverontreinigende stoffen anderzijds.

De aanwezige beheerders die op de kreet "Vitaliteit 1989 en wat kan de beheerder" (het vraagteken ontbrak achter deze zin evenals het antwoord) moeten hierdoor een gevoel van lichte teleurstelling gekregen hebben, en dat werd vast niet beter na het verhaal van Verstraten. Diens betoog was zo mogelijk nog simplistischer: hij wist het niet zeker maar hij raadde strooiselroof af.

Ik heb me niet aan het gevoel kunnen onttrekken dat deze heren niet de moeite hebben genomen zich eens behoorlijk te verdiepen in de kennis die binnen de bosbouw al lang aanwezig is.

Bosbouwers zijn vreemd volk. Ze ruziën over de mooiste plekjes op aarde, zijn het nooit met elkaar eens over wat het beste voor het bos is en kunnen niet tot overeenstemming komen als het om de doelstellingen van een simpele propaganda-manifestatie gaat. (Als ik lieg, lieg ik in commissie van Bert Jansen.)